.VI évfolyam. 1910. május hó 7. 19. szám.

Jánosháza és Vidéke

Társadalmi és helyiérdekü hetilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egész évre . . . . . 8 korona
Félévre . . . . . 4 korona
Negyedévre . . . . . 2 korona
Kiadja: a »Jánosháza és Vidéke« lapkiadóvállalat.

NOVÁK PÁL felelős szerkesztő.
KIRÁLY JÁNOS társszerkesztő.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez; előfizetések, hirdetési díjak és reklamációk a kiadóhivatalba küldendők.
Megjelenik minden szombaton.
Nyilttér sora 40 fillér. Hirdetések megegyezés szerint közöltetnek.

Mult és jövő.

Irta: Rozner Rezső.

Hiába állitnók, hogy a tudomány, a felfedezés nem az emberiség javára szolgál, mert mig a felfedezőnek, a tudósnak egyéni hiuságát emeli, addig legjobban a humanizmus szolgálatába szegődik. Hiába tagadnók le, hogy a szociálizmus csak utópia, egyéni érdekeket szolgáló tömeg fanatizálásából áll, addig mindannyian elismerjük hatalmát és törekvéseit és még a legnagyobb antiszociálista is önkéntelenül a természet véletlen akaratából annak áldoz. Ki gondolhatta volna ezelőtt 100 évvel, hogy a gépeket romboló angol munkások egyesülete világot igazgató egyesületté válik. Senki, még maguk a vezérek is csak az anyagi kár keresztülvitelével akarták a munkások sorsát jobbra forditani. Mindent csak praktice, semmit theorice nem vallottak. De ki remélhette volna ezelőtt még csak 150 évvel a fehér rabszolgák — jobbágyok urrá, függetlenné való tételét. És ma, megvetéssel fordulunk el, a törvény szigoruan bünteti azt, ki szolgáját, ki csak oly szabad ember mint gazdája, megengedett határon tul sérti vagy bántalmazza. De minden megváltozik és az idők folyása az emberi ész jólelkiségét fokozza. Az intelligens nemzetek sokkal könnyebben észreveszik a nyomort és oly bánatos támogatásban részesitik a szegénycket, amily életmódban ezelőtt 100 évvel még a gazdagabbaknak sem volt részük. Megváltozott minden és ma a munkás nem anyagi kárral, hanem anyagi károsodással sujtja az őt kellőkép nem honoráló munkaadót.

Ma ur a gyárimunkás és a vészjelzősip hallatára becsavarja a csavarokat, megállitja a gépet, abbahagyja a munkát, odaáll a gép mellé, mintha mondaná: „Istened vagyok, akkor fogsz megindulni, mikor én akarom". A proletár munkás ma szabályokat csinál a munkaadójának és ő köteles engedelmeskedni, mert különben állhat a gyár hónapokon keresztül.

Uj munkásokat nem kap, mert a munkások véd és dacszövetsége lehetetlenné teszi ezt és maguk a munkások károsodnának, ha boykot alatt levő gyárhoz munkába állnának. Nem türnek halasztást, haladéktalanul jogokat követelnek. Csak egy év előtt követelték Németországban a textilipar egyik ágának munkásai a vasárnapi munkaszünet mellé még a hétfői napot is, de emellett a rendes hetibért minden levonás nél-

Természeti emlékek védelme.

Nagyon itt volt az ideje, hogy társadalmi és hatósági védelembe vegyük természeti emlékeinket. Kegyeletünk még élettelen tárgyak gyüjtésére és gondos őrizésére szólit, hogyne kellene hát természeti emlékeinket őrizni, melyekhez nagy emlékezetes történelmi emlékek kapcsolódnak? Nem mondanók-e barbárnak és gonosztevőnek azt az embert, aki dinamittal, (mert fejszével nem birna vele) robbantaná szét Csák Máthé bajnóci hársfáját, melyet a Mátyusföld zsarnok [illegible] ben ültetett, mely alatt [illegible] eretnekek mondották el a lázitó szónoklataikat, ahol Bocskay István a kuruc felkelővendég fejedelmi sátora volt, mikor párthiveivel országgyülést tartott. Ez alatt a vén hárs alatt ütötték fel II. Rákóczi Ferenc fejedelmi sátorát, mikor hosszu harcok után megpihent. Hatszáz évet tulhaladt már e sok vihart látott és most is gyönyörüen diszlő hársfa és bizonnyal nem akadna ember, aki pusztulását megindulás nélkül hallaná. De ez csak egy természeti emlék. Buhócon ma Mátyás király hársfája, melyet »az igazságos« maga ültetett. És a zborói hársak? Rákóczi méla ábrándjainak, nagy hazafias terveinek e gyönyörü szinhelye? Bartók Lajos lantjáról ez a költői tirada:

»Vegyülve itt fenyők gyász illatába
A hársfa virágok lelke leng elő;
E hársfához kötötte paripáját
A fejedelem s toborozó bajnokai.
Zászlóit e lombok közé plántálták
S tépték virágát harcra szállva ki.«

A zborói hársfák maiglan is szépen diszlenek. Legenda beszéli róla, hogy valamikor régen egy erdei fatolvaj az egyik hársat ki akarta vágni. Az első fejszecsapásra vér serkendezett a sérülés helyén s riadtan szaladt el a tolvaj s lett ezentul a falu eszelős bolondja. Valahányszor bajban van a nemzet, a néphit szerint Turul madár rászáll a zborói legnagyobb hársra s onnan vigyáz a magyar nemzetre. Vajjon a Turul madár ott ül-e most.

Ugyancsak a néphit tartja, őrzi apáról fiura azt, hogy a Vajka község határában levő somfákat Szent István király maga ültette. Nagy árnyas lombkoronát ad az a szilfa mely a tiszolcz-murányi országut mellett, a Taracka patak közelében van. Kedves történet fűződik ehhez. Vesselényi itt látta meg a murányi Vénuszt, Széchy Máriát. Kivételes helyzetben. A murányi vár hőslelkü asszonya fehér paripán jött ide a néphit szerint, hogy a Taracka hüs vizében megfürödjék. Ezzel kezdődik a két ellenfél szerelmi regénye, melyet a népképzelet naiv, de egyuttal megindító dalokban őrzött meg. A csarhalmi tölgyek legendáját is tudjuk. A győző sereg tölgylevéléből, mely a kucsmáról esett le, nőtt ki a máig virulló cserhalmi gyönyörü tölgyes. Királya az a hatalmas fa, mely Szent László harci sisakjáról hult le.

De mennyi olyan kedves emléknk van, melyek nagy költőinkre emlékeztetnek. Eperjesen van egy fa, amelybe Petőfi sajátkezüleg véste nevét. Kisfaludynak kegyeletesen őrzik Csobáncz várában ültetett diófáját, melyről egy szép regéje szól. A helikoni ünnepek

STERN MÓR FIA hornyolt tetőcserép-gyára Jánosháza. Számos elismerő levél és kitüntetés. Állandóan kapható: I. rendü tégla 36 K.
II. „ „ 26 „
Hornyolt tetőcserép: - - - - - - - - - - 80 „
Apró tetőcserép: - - - - - - - - - - - 40 „

kül és a gyárosok kénytelenek voltak beleegyezni. Szagát vették ennek az osztrák textilipar ugyanazon ágának munkásai és ők is követelték a hétfői napot. Persze a munkaadók nem adták meg és a munkások sztrájkba léptek és amit el lehetett volna békés uton intézni, odamérgesitették, hogy a munkások hat-hét hónapon keresztül sztrájkoltak és anélkül, hogy az egész idő alatt egy fillérnyit dolgoztak volna, mégis elégséges pénzük volt és urasan éltek. Természetes a gyáros engedett és követeléseik teljesültek.

De honnan tudtak a munkások oly hosszu időn keresztül megfelelő pénzt előteremteni? Kaptak a munkások nemzetközi pénztárából. Az a kis egyesület, mely Angliában a munkásoknak követeléseik teljesitése céljából a gépek összetörését, a gyárak megrongálását tüzte ki, belátta, hogy ily formában a munkások urrá nem lehetnek, hanem a legszükségesebb egy munkásbiztositó pénztár, melynek feladata leend a munkából kiállottakat megfelelő segélyben részesiteni.

És amit az angol ész kigondolt, azt két német gyáros Engels és Marx két hatalmas elvbeli szociálista agitációja folytán az egész világ gyárimunkásainak hatalmas egyesületévé vált. Behálózta a kulturvilágot és bevonta oda a munkások millió és millióit és a munkások fillérjei teremtették meg a munkásokat segélyező egyesületet trade uniont Ez egyesületbe tartoznak a világ összes kultur nemzeteinek munkásai és ezeket egy központi iroda irányitja, amelynek az országok fővárosaiban egy-egy irodája van. Ezen irodák fel vannak osztva különböző szakcsoportokra és amely csoport sztrájkba lép, az bejelenti az iroda vezetőségénél és már intézkedve is van, hogy segély esetén a központi irodából megfelelő pénzsegély érkezzék. Hogy mily hatalmas egylet, az összes munkásokat éveken keresztül el tudná tartani sztrájk esetén.

Kimondhatatlan erős várbástya a munkásosztály és épen ezen erősségére támaszkodva részt óhajt venni az országokat igazgató dolgokban is Választó és választható jogot akar és a nyugati művelt nemzetek meghajolva ezen szegény és mégis hatalmas intelligens tömeg előtt és a beleszólási jogot megadta.

Nem vitatható el tőle, hogy értelmiség tekintetében hatalmasan felül áll a mezőgazdasági munkáson és ott, ahol szerét ejtheti ir, olvas állandóan tanul is. Hisz tudott dolog, hogy az angol és amerikai munkás, ahol vasárnap a mulatóhelyek is zárva vannak, felolvasásokra megy el és gyakran valóságos tudományos vitát produkálnak a felolvasást tartó egyetemi tanárral. Csak igy ejthette módját a jelenlegi angol munkásügyi miniszter is, hogy az egyszerü munkásból a tudásával a jelenlegi magas polcra jutott és az angol király legkedvesebb embere lett.

Minden modern állam ugy alkotja meg törvényeit, mely a társadalmi szokásoknak és szociális kivánságainak legjobban megfelelnek és a civilizáció előnyomulásával az individuális érdekek csak némikép lesznek kielégithetők, mert psichologiailag egy táborba kell haladni a társadalmi humanizmus felsegitésére, hol mindnyájan egyért és egy mindnyájunkért él.

Utazás egy iskola körül.

Irta: FIGYELŐ.

Ha van »Utazás a sirdomb körül« ha van »Utazás a Balaton körül«, miért ne legyen „Utazás az iskola körül?"

* * *

— Micsoda nagy épület van ott az Uj-utcában? Gyere, nézzük meg!

— Valában nagy és hosszu. Sok ablak van rajta. Kié lehet ez a titokzatos épület? Csak nem a „Senki fiá"-é?

— Ki tudja? Nincs rajt semmiféle irás. De mégis! Nia'! »Az átjárás 5 K büntetés mellett tiltatik«. Emitt is, amott is. Mi az isten csodája lehet ez. Csak nem valami szanatorium?

— Ezt meg kell tapasztalni akárhogyan. Menjünk arra felé, talán megkerülhetjük.

— Az ám! Itt van egy szük utca, de még annál is rosszabb, egy ócska sikátor; tele van vizzel meg sárral. Most aztán huzd fel a csizmádat nyakig, mert a nadrágod, kabátod tönkre megy.

— Hát átmegyünk?

— Hogyne! Isten neki! Egy életünk, egy halálunk, de e soron átalvágunk. Kaff, kaff; pocsos, pocsos . . .

— Jaj, barátom, segitség, megyek a pokolba!

— Jaj, drusza, nekem is kell segitség, süllyedek az alvilágba! Hogy igy kell meghalnom! Pedig én más életre születtem. Szánom és bánom apróbb büneimet. Isten vele világ és pajtás.

— Mentve vagyok! Talajt érzek lábam alatt. Nyujtsd karodat öregem! Valahogyan csak kievickélünk innen. Robinson nem szenvedett ily halálgyötrelmet mint mi, ebben a Csókos-közben.

— Ugy látszik, ez az épület be van keritve mindenhonnan. Kerités innen, fal onnan. Még utóbb egy labirintusba kerülünk. Fonalat nem hozasz magaddal, mint Ariadne? Hogyan találunk vissza.

— Nézd, ott valami jelzőtábla van!

— Dehogy jelzőtábla az, valami rossz lámpa. Nem csoda, ha táblának nézed, olyan rosszul világit.

— Menjünk csak közelebb, hátha ott a kaput világitja!

— Valóban, itt ajtó van.

— Jaj! mi fekszik ott? Nem két fejü sárkány, mely e titokzatos házat őrzi? Ha észre vesz minket, rögtön keresztbe nyel le.

— Csak ne ijedj meg most az utolsó pontnál. Elő azzal a Browninggal! Ha megmoccan, tüzelj! — Utánam!

---

alatt 1819 tól kedves és elmaradhatatlan szokás volt a résztvevőknek egy-egy fát ültetni. Kazinczy fája ma is szépen diszlik. Berzsenyi fáját külön mutogatja a kegyelet, Arany tölgyesei a Szent Margit-szigeten emlékeztetnek az »Őszikékre« a költői alkonyat e mélabus dalaira.

Ezrekre megy történelmi természeti emlékeink száma. Ha még mindég gazdagok vagyunk ezekben az emlékekben, de sajnos ezrével pusztultak el emlékeink. Nálunk semilyen irányban, védelemben a természeti emlékek nincsenek. Egy-egy uj vasut, egy-egy ipartelep, egy-egy uj gazdaság inveszticiót könyörtelenül irtja történeti és természeti emlékeinket, ezenfelül lassan, de biztosan pusztitja a gondozás hiánya miatt az idő. Ha olyan praktikus, lelkifelgerjedésekre józanságánál fogva képtelen nemzet mint amilyen az amerikai Egyesült Államok polgársága, képes volt törvényes intézkedésekkel óvni, megvédeni természeti emlékeit: mennyivel szükségesebb ez minálunk, ahol századokra visszanéző természeti emlékek gondozásáról, megvédéséről van szó, melyet az idő vasfoga ugyis pusztit.

Darányié a gyöngéd gondolat, hogy ez meg is történjék. Ma szerkesztőségünkben egy kedves könyvet kaptunk: Kaán Károly jelentését a természeti emlékek gondozásáról. A jelentést Darányi földmivelésügyi miniszter megbizásából tette és nagy szeretettel, valamint tárgyismerettel állapitja meg a természeti emlékek gondozásának szükségességét és módját. Mindenekelőtt szükség van történelmi és természeti emlékeink pontos összeirására és aztán azoknak a társadalom védőpajzsa ala való helyezésére. De még ez sem elég. Hatósági gondozókezekre is szükség van. Mindezt meggyőzően, melegen és szeretettel tárja elénkbe a szép jelentés, amelylyel megindul természeti és történelmi emlékeink fentartásának komoly és állandó munkája. Mert, hogy a kérdés felszinre jutott, nincs kétségünk abban, hogy a nemzeti kegyelet nem fog megállani, hanem egyetemes érdeklődése és szeretete még a mai zavaros napokban is talál módot, hogy történelmi emlékeinket se ember, se idő ne pusztitsa. Emlékeztessenek azok századokon át a honfiui kegyeletre és magyar voltunkra.

Verner László.

Hisz ez egy nagy darab kő, amit ezek a titokzatos lakók utba tettek, hogy aki erre jön, keresztülbukfencezzék rajta. Jó volna ezt odébb tenni. Eh! különben ráérünk erre még.

— Valami furcsa szagot érzek. Te nem?

— De igen. Ha nem csal az orrom, innen bálfelől jön.

Alighanem itt van a zérusok hazája.

— Eltaláltad. Hanem igen piszkosak, igen ritkán lehetnek letisztitva. A falak, az ajtók tele vannak ocsmány mondatokkalfirkálva. ocsmány képekkel rajzolva. Ezzel a félreeső helylyel nem igen törődnek. Utálat idejönni.

— De menjünk is innen hamarosan! Ni és ehhez a helyhez közel csinálják a kutat? Mit gondolsz, nem egészségtelen ez?

— Erre csak azt felelhetem: Egy hegyen épült falu alsó részében a nép kihalt, mig a tetején — a magasabb helyeken — egészséges maradt. Utóbb kisült, hogy a trágyalé leszivárgott a kutakba és megfertőztette a belőle ivókat. Igy haltak ki az emberek a falu alsó részén.

— Nem is iszom én akkor ebből a vizből. Hátha a kolera kiüt rajtam. Lépjünk odébb!

— Hü! az argyélusát, de menkü sok vizet rögtönzött ide valaki erre az udvarra. Talán tudták, hogy mi jövünk? Hali hó! Egy fekete hajó! Emberek, kik ott benn vagytok ebben a titokzatos épületben, küldjetek erre a partra egy kisebb fajta hajót vagy csónakot! Ez már sok, *ennyi viz egy udvaron*!

— Semmi nesz, semmi zaj.

— Itt kalikózhatunk itéletnapjáig, még a fülét sem mozgatja senki. De azért nem oda Buda! Levetkőzünk és átusszuk ez „Operenciás" tengert Most csak bátran bele! Annak a sötétségnek tartsunk, mely az épület közepén van, hátha az a kapu.

— Parton vagyunk. Ez a kapu. Lépj be!

— De rossz a lépcső, majdnem hanyatestem; ki van már egészen kopva. Öcskák az ajtók; a kosztól, piszoktól csakugy ragad a fal, a baktériumok tanyája. Hát még azok a padok! Minden elképzelhető módon össze vannak firkálva, össze vannak faragcsálva. A padló is kikopott; a föld látszik már alóla Az egész épület az egerek tanyája lett; a szu eszi a gerendákat; a pók nyugodtan köti hálóját a sarokban. Ez valamikor iskola volt.

— Hát még hogyan söpörnek itt! Csak ugy szárazon kezelik a söprűt, a padló is száraz és a por száll a magasba, mert ez áldozat kedves az istennek. A por megint leszáll, volt és van.

— Juj! menjünk innen a nagy porból, mert még a hirtelen halál következtében itt esem el »a por mezején« egyenesen ki annak a dombnak.

— Ez nem domb, hanem szemétrakás. A piszkot ide kidobják az udvarra, a benszülöttek meg ismét visszaviszik a lábbelijükön a „nagy terembe. Ezért tanácsos volna szemétgödröt vagy szemétládát — de jó nagyot — ideállitani e lakóknak.

— Csak tovább innen is.

— Hehe! Ha tovább megyünk, előjönnek e titokzatos épületnek kétfejű sárkányai, bolygó szellemei, durva Mefisztói.

— Most innen csak egy monoplán segithetne ki, de igy — se be, se ki.

— De mégis! Kisegit az idő.

Ma ujra eszembe jutottál.

Ma ujra csak egyedül jártam
A réti nyárfasor alatt;
Ma ujra megsirattam mindent
Mi álom volt s abba maradt.
Ma ujra rózsaszin felhők közt
Repült velem a képzelet;
Ma ujra délibábot üztem
És az engémnek hittelek.
Ma ujra néztem a szemedbe
Hol az üdvösségem honolt;
Ma ujra hittem, hogy valóság
Minden, ami csak álom volt.
Ma ujra — kart a karba öltve —
Magam mellé álmodtalak
És amikor nem látta senki
Titokban megcsókoltalak.
Ma ujra megfogta a lelkem
Csodás varázsával a mult;
Ma ujra nyiltak a virágok
És megint mind a porba hult.
Ma ujra biztam a jövőben,
Hogy én még boldog is leszek
Ma ujra mindent eltemettem
S téged is elvesztettelek
Ma ujra csak egyedül jártam
A réti nyárfa-sor alatt:
Ma ujra eszembe jutottál,
S ma ujra megsirattalak.

NOVÁK PÁL.

Heti krónika.

Eljegyzés. Ép most vettük azon örömhirt, hogy köztiszteletben álló jóbarátunk, Reisinger Izidor eljegyezte Lővinger Gizella kisasszonyt Sopron-Vágról. Sok szerencsét és boldogságot kivánunk mi is az uj frigyhez.

Változások a városházán. Sik Péter városi pénztárnok és Sárközy János elöljáró a közel multban tisztségeikről lemondtak. A mult szombaton töltötték be ezeket a tisztségeket választás utján. A választást Takách Márton főszolgabiró vezette és pénztárnokká Szabó Gábor, elöljáróvá pedig Rába János választatott meg.

Sertésvész. Sümegen 3 udvarban föllépett a sertésvész, Emmiatt a községet zár alá helyezték s a sertésvásárokat betiltották. Az előforduló megbetegedéseket és elhullásokat a tulajdonosok Malomsoky jegyzőnél jelentsék be. Zalaerdődön egy majorban szintén megállapitották a sertésvészt.

A czelldömölki főjegyző ezüstlakodalma. Ritka szép ünnepség szinhelye volt a napokban Czelldömölk város érdemes főjegyzőjének, Lóránt Gyulának a háza. A népszerü főjegyző, aki a mult évben ünnepelte nótáriusságának negyedszázados jubileumát és ezidőből husz évet töltött el Czelldömölk városának élén, a napokban ülte meg nejével, Gaál Lenkével való házasságának 25 éves évfordulóját. Az ezüstlakodalom alkalmából a jubiláris párt osztatlan szeretettel ünnepelte az egész város polgársága.

Mükedvelő-szinielőadás. A borgátai ifjuság 1910. évi május 8-án, a kath. iskola felszerelése javára, Balogh Imre ur magtárában, mükedvelői előadással egybekötött táncmulatságot rendez. Beléptidij: személyenként 1 K, családjegy (3 személyre) 2 K. Kezdete délután 4 órakor. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak. Szinre kerül: a »Virágfakadás« c. vigjáték. Rendező Czuppon Gyula k.-tanitó. Személyek: Kovács Péter — Mészáros János, Márta, neje — Tóth Mariska, Nelli, unokahuga — Mészáros Mariska, Ödön, unokaöcscse — Molnár Béla, Laczi — Balogh József, Kati — Koltai Borbála, Egy fiu — Mosatics Ferenc. Sugó: Greffer György. Történik egy vidéki városban.

Lopás nagyban. Rée István jánosházai szabó a napokban hurcolkodott át régi lakásából ujonnan épült saját házába. A hurcolkodás alkalmával föltünt neki, hogy a készruha-állományból nagyobb mennyiség hiányzik. Feljelentésére a csendőrség nyomozni kezdett s már most is kitudódott annyi, hogy a ruhaállományt már régóta dézsmálgatta valaki. A kár ezideig több száz koronára rug. A csendőrség által megindított nyomozás még most is folyik.

Előmunkálati engedély. Kereskedelemügyi m. kir. minister 20773—1910 sz. leiratával Zalaszentgrót község képviselőtestületéből alakitott végrehajtó bizottságnak Tapolca állomásból kiágazólag Lesencetomaj-Németfalu, Zalaszántó, Cserhátmajor, Vindornyalak, Sénye es Udvarnok érintésével, esetleg Vindornyaszőllős és Kisgörbő községek érintésével a d. t. h. é. vasutak zalaszentgróti állomásáig vezetendő h. é. vasutvonalra az előmunkálati engedélyt egy évre megadta.

Magyar ásványviz Amerikában. A korytnicai ásványvizet amint örömmel értesülünk, már Amerikában is ismerik. Évente nagyobb mennyiség kivitelre kerül New-Yorkba. Ezen nem igen csodálkozunk, hisz a korytnicai ásványviz páratlan a maga nemében. A viz főkarakterét a benne nagy mennyiségben előforduló vasbicarbonát és keserü só adják. Vasas vizet ilyen tartalommal ismerünk, olyan vizet azonban, melyben vas, keserüsó, szénsav, glaubersó ilyen kombinációban fordulna elő, még nem. Ama betegségek, melyeknél ezen viz jó hirnevét indokolta, a következők: Idült gyomor- és bélhurut, gyomorhányás, gyomor és bélgörcs, máj és lépdaganatok, epekövek, sárgaság, aranyeres bántalmak, idült székrekedés és kiválóan cukorbetegségek ellen.

Megtagadott államsegély. A vallás és közoktatásügyi miniszter a kámi iskolaszék tanitó korpótlék-engedélyezése iránti kérvényét azzal küldte vissza, hogy az ex-lex miatt ezuttal a kérelmet nem teljesitheti.

Majális. A kemenespálfai róm. kath olvasókör f. évi május hó 8-án Bella József zöldes kertjében, saját könyvtára javára táncmulatságot rendez. Kezdete d. u. 4 órakor. Belépti dij: személyjegy 80 fillér, családjegy 1 korona 60 fillér. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

Bucusok. A napokban vette kezdetét az idei tavaszi bucsujárás. Mivel azonban Celldömölkön az uralkodó járványos betegség némileg megakadályozza az elszállásolásokat, az egyes plébániákhoz a következő tartalmu levél intéztetett: »180—1910. sz. Főtisztelendő Plébános ur! Hiveivel való szives közlés végett, amennyiben május 15-ike előtt szándékozának bucsura jönni, tisztelettel értesitem, hogy a Czelldömölkön (Kis Czell) fellépett, de már szünő félben levő vörheny-járvány miatt szükségessé vált hatósági óvóintézkedések következtében az elszállásolásoknál nehézségekkel fognak találkozni. Czelldömölk, 1910. április 28. Gácser József plébános.«

Siketnémák. Hazánkban az 1900-iki népszámlálás szerint 22.126 siketnéma volt. Ezek közül iskolaköteles 5343. A Dunántuli megyék siketnémáinak száma 3828, iskolaköteles 992. Megyék szerint Zala 843, isk. köt. 243, Somogy 379, isk. köt. 113, Baranya 317, isk. köt. 67, Tolna 251, isk. köt. 47, Vas 457, isk. köt. 116, Veszprém 306, isk. köt. 96, Fejér 265, isk. köt. 56, Győr 219, isk. köt. 56, Komárom 272, isk. köt. 73, Sopron 328, isk. köt. 82, Moson 194, isk. köt. 43. Több intézet szükséges, hogy ezek a szerencsétlenek oktatásban részesülhessenek.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter tegnap értesitette a vármegyét, hogy a bobai önkéntes tüzoltó egyesület alapszabályait jóváhagyta.

Menetrend változás. Zalaszentiván—Kisfaludpuszta és Zalaegerszeg között három uj vegyesvonat helyeztetik forgalomba; az egyik Zalaszentiván—Kisfaludpusztáról éjjel 11 óra 6 perckor indul és Zalaegerszegre éjjel 11 óra 25 perckor érkezik; a második Zalaszentiván Kisfaludpusztáról éjjel 3 óra 6 perckor indul és Zalaegerszegre éjjel 1 óra 25 perckor érkezik; a harmadik Zalaegerszegről éjjel 1 óra 35 perckor indul és Zalaszentiván—Kisfaludpusztára éjjel 1 óra 54 perckor érkezik. Ez a három vonat közvetlen összeköttetést közvetit Zalaegerszegre Nagykanizsa és Szombathely felől.

Klasszikusok a népiskolákban. Székely Ferenc, még mint a kultusztárca vezetője, igen üdvös rendeletet bocsátott ki a magyar népiskolához a magyar klasszikusok tanitása érdekében. E leirat alapján Herbst Géza alispán a napokban utasitotta az összes járási főszolgabiróságokat, hogy a miniszteri rendeletnek megfelelően a tanitók és iskolafentartók részletes jelentést terjesszenek elő a népiskolák könyvtárának állapotáról. A rendelet egyben fölhivja a tanitókat, hogy a népiskolai tanuló ifjuságot a magyar klasszikus költemények olvasásába vezessék be, különösen hivják föl a gyermekek figyelmét Arany, Petőfi, Tompa, Vörösmarthy, stb. költőkre, továbbá, hogy ne csak mulatságos, hanem tanulságos és a nép részére készült gazdasági könyvek iránt is ébresszék föl az olvasó kedvet.

Hamis százkoronások. Több vidéki város rendőrségétől jött rövid időn belül értesités hogy feltünően jól hmisitt százkoronás bankjegyek vannak forgalomban, — melyekről megállapitották, hogy azok egy és ugyanazon bankógyárban készültek. A közönség kivánatos tájékoztatása szempontjából a következőket vettük ki a rendőri körlevélből. A hamisitványok főbb ismertető jelei: A hamisitványon a számok ugy a magyar, — mint a német szövegen kissé ferdén vannak nyomva, a bankjegyen az egész rajz a valódinál mintegy 2 mm.-rel kisebb. A szinárnyalatok az eredetinél sötétebb zöld szinűek, az olajnyomás, valamint a szövegben levő kerek rózsa-alak a hamisitványon nem látható. — Mindkét oldalon a szöveg közepén levő »Száz korona« » Hundert kronen« szavak fehér árnyalata hiányzik, ugyszintén az itt elhelyezett apró piros pontok, a hamisitványon zöld szinűek. A papir az eredetitől minőségre szintén eltérő, durvább, a tapintásánál érezhető, hogy nincs kellőleg simitva illetve fényezve. — A hamisitvány száma 19094, series 1221.

Felvétel a tanitóképző-intézetbe. A pápai áll. tanitóképző-intézet I. osztályában a jövő 1910/11. tanévre 13 teljesen ingyenes 7 féldijat fizető és 3 ösztöndijas hely jön üresedésbe. Az intézetben 100 növendék számára berendezett bentlakás van. A kedvezményes helyek a közép-vagy polgári iskola IV. osztályát szép eredménnyel végzett tanulóknak fognak adományoztatni. Ezenfelül a dunántuli református egyházkerület az e kerületből való érdemes fiukat külön is segélyezi. A teljes dijat fizetők ellátási évi 260 koronába kerül. — A folyamodványok beküldésének határidelye május 31. napja.

Szerkesztői üzenetek.

L. K. Bögöte. A beküldött tárcát nem használhatjuk, mert bár az alapgondolatban van némi érdekesség és eredetiség, de maga a kidolgozás és stilus pongyola, sőt helyenkint kirivóan rossz. — »Elröppennek feletttünk az idő szárnyai« »s birt mindazon kellékkel, melyek arra hivatvák« stb. Talán eltévesztette az ajtót? Nem az *Akadémiának* akarta benyujtani? Szerintünk legjobb volna a *Muzeumba.* — *J. Helyben.* Az illető nem engedte meg, hogy megnevezzük. — *Poéta-lélek.* Ha megfelelő, akkor szivesen közöljük. Küldjön néhányat mutatóba.

Gabona-árak

—1910. április 20-án. —

Salzberger Rudolf jelentése szerint:

Buza	12·	12·	korona.
Rozs	7	—7·	„
Árpa	6·30	—	„
Zab	6·50	—	„
Bab	7·	—	„
Tengeri	6·50	—	„
	pr. 100 kgr.		

Irányzat szilárd.

Hirdetéseket jutányos áron felvesz a KIADÓHIVATAL.

VENDÉGLŐ MEGNYITÁS.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy a Duka-peresztegi-utcában a „MAGYAR KIRÁLY"-hoz cimzett vendéglőmet megnyitottam. Minden igyekezetemmel azon leszek, hogy a n. é. közönség igényeit minden tekintetben kielégitsem a pontos és figyelmes kiszolgálás révén.

A n. é. közönség szives pártfogását kéri, teljes tisztelettel

BAKÓ LAJOS, vendéglős.

Nyomatott Dinkgreve Nándor villanyerőre berendezett könyvnyomdájában Czelldömölk.